

Spojil svůj život s Jihlavou a zvířaty.

Jihlavská zoo je dnes jednou z hlavních turistických atrakcí krajského města. Nespornou zásluhu na tom má jihlavský patriot, držitel dvou Cen města Jihlavy, zastupitel, bývalý ředitel zoo, cestovatel a fotograf Vladislav Jiroušek. Položil základy moderní zoo, sehnal díky svým kontaktům zvířata a hlavně neustále propagoval jihlavskou zoo ve světě.

■ Lubomír Maštera

V roce 1967 přicházíte do Jihlavy z Královédvorské zoo. Pamatujete si na to?

Pracoval jsem v Královédvorské ZOO jako kurátor plazů, ředitelem byl František Císařovský. Později nastoupil ing. Josef Vágnér, oba jsme bydleli v ZOO a po večerech jsme spolu sprádali velké plány. Ale pak jsme se nepohodli a moje horká hlava zavelela k odchodu.

V Jihlavském zookoutku, který byl více než rok bez vedení, pomáhal František Císařovský, který bez ZOO nemohl být. Dozvěděl se, že odcházím, a doporučil mne do Jihlavy.

Jaký byl první dojem?

Všichni říkali - tam nejezdí, tam nic není. Vystoupil jsem na jihlavském náměstí z trolejbusu a ptám se na radnici, pán mi odpověděl německy. No to je pěkně německé město, tady určitě nezůstanu, pomyslel jsem si.

Pak jsem poprvé viděl to nádherné údolí a byl jsem nadšen. Lepší lokalitu pro zoo neznám. Moje nadšení pak rychle opadlo. Více než rok bezvládní bylo znát. Všude nepořádek, největší bída byla druhová skladba zvířat. Starý lev, třínohá puma, zebu, poníci, nějaké opice, papoušci.

Šokem bylo zajištění ubytování, pamětníci jistě vzpomínají na starý dům s propadlou lepenkovou střešou, naproti městským jatčím. Sdílel jsem tam manželskou postel s jedním studentem, neměl jsem povlečení, a tak jsem spal oblečený.

Další noc jsem již strávil na křesle v kanceláři, kde jsem si pak ustlal natrvalo. Makal jsem od slunka do slunka, a tak mi spaní nedělalo potíže. Nejdříve jsem ve stájích vykydal metr vysokou vrstvu hnoje udupaného jako beton, protože zebu již nemohli projít dveřmi bez sehnutí.

Kolik v té době pracovalo v zookoutku lidí?

V zookoutku pracovali čtyři zaměstnanci za 900 korun měsíčně, vykonávali práci ošetřovatelů zvířer, údržbářů, topičů a pokladníků. Každý měl desítky přesčasových hodin, vstupné jednu a dvě koruny vybírali příležitostně za pochodu.

Zookoutek byl jedním z oddělení tehdejšího Parku kultury a oddechu. Jak vás vedení přijalo?

V zookoutku bylo velké množství kachen a hus, jak jsem záhy zjistil - pekáčově úplatkových. Byl jsem upozorněn, že před Vánoci musí každý vlivný soudruh dostat husu nebo

VLADISLAV Jiroušek, bývalý ředitel jihlavské zoo, cestovatel a fotograf

Z historie vzniku zoo

V roce 1952 byl vybudován v Heulosu rybník s oplocením a byly vyvrtány studny. V roce 1955 byly postaveny bažantnice, v roce 1958 vznikla velká voliéra, 1960 v zookoutku jezdili poníci. 1963 byl postaven lvinec. Někde vyřazovali dřevěné prodejní stánky a pracovníci zookoutku je postavili do dvou řad proti sobě, zadní stranu uzavřeli a v přední udělali vrata.

Vnitřní prostor střezili bernardýni, kteří se stali symbolem zoo.

V roce 1964 se postavily tři stáje pro kopytníky, poníci, lamy, zebu a daňci byli prvními obyvateli. Významnou investicí bylo napojení celého areálu na městský vodovod.

Zookoutek se rozrůstal, historickou stavbou byla výstavba pavilonu opic. Opici výběhy celkem ušly, ale vnitřní zařízení pro chov opic bylo naprosto nevhodné a pro ošetřovatele navíc nebezpečné. V roce 1966 byl zookoutek bez vedení, bez perspektiv, se třemi zaměstnanci.

řekl mi, že Jihlava není Dvůr Králové a ať sem dvorské móresy netahám.

Namítal jsem, že i v Jihlavě se dá vybudovat pěkná zoo. To jej rozlítlo a řekl mi, že trpím velikášstvím, že v Jihlavě nikdy žádná zoologická zahrada nebyla a nikdy nebude.

Možná, že jsem byl jediný blázen, který v to věřil.

Pak jste se oženil?

Kolega Svoboda mi tehdy nabídl, že se uskromníme v jedné kanceláři, a tak jsem si v té zadní zařídil byt. Měl jsem děvče ve Dvoře Králové, láska na dálku nebylo to pravé, tak jsme se vzali. V prosinci v osmašedesátém se nám narodil syn. V místnosti 3x4 metry jsme pak bydleli devět let, v kanceláři nebyla voda, WC a sprchový kout jsme měli přes chodbu společně se spolupracovníky.

Stálé sliby, že se naše bytová otázka bude řešit, nás udržovaly v plné naději. Postupnou rekonstrukci kanceláří na bytovou jednotku jsme začali řešit sami až po deseti letech. Ale to jsme již našťásti od roku 1989 obývali obě kanceláře, bohužel stále bez vody.

V roce 1968 prý byla existence zookoutku ohrožena?

Přes zimu se nám podařilo zookoutek uklidit, opatřit pár nových zvířat a docela dobře jsme se připravili na sezónu 1968. Dva brigádníci nám

svarili ze starých pletivových rámců 4 klece pro sovy a dravce, na víc jsme neměli.

Pak přišla rána z čistého nebe, v rámci nastartované ekonomické reformy Oty Šika mělo dojít také k likvidaci neprosperujícího zookoutku. Bylo to směšné, naše roční dotace byla 60 tisíc korun.

Dostal jsem písemný příkaz, abych zahájil rozprodávání zvířat. Ale pro to jsem do Jihlavy nepřišel.

V osmašedesátém šlo ledaco, v paneláku s paní Žáčkovou bydlel tiskárenský sazeč, pan Zahálka. V téže tiskárně se tiskla také Jihlavská Jiskra, oficiální noviny OV KSČ.

Napsal jsem článek a pan Zahálka obešel redakci a článek vysázel. Radní šli na zasedání a v ruce drželi noviny s článkem o likvidaci zookoutku, zalekli se a rozhodnutí odložili.

Na moji hlavu se okamžitě sesypala hora výtek, jak jsem si to mohl dovolit, kdo mi dal právo psát do novin. Dovolil jsem si to rád.

Bylo mi uloženo, abych nechal vypracovat odborný posudek o stavu zookoutku. Požádal jsem svého přítele, předního odborníka architekta Turka a dlouholetého pracovníka pražské ZOO. Z posudku vyplynulo, že stav není optimální, ale při menších investicích, může vzniknout pěkná malá zoo. Městský svaz architektů si dal socialistický závazek, že vypracuje studii „Omezení zookoutku“, ale ve skutečnosti šlo o skryté